

Selvitys Ylä-Kainuun Osuuspankin hallinto- ja ohjausjärjestelmästä vuodelta 2018

Sisällys

1	Sovellettavat säännökset	3
2	OP Ryhmän rakenne.....	3
3	Edustajisto	4
4	Hallintoneuvosto	5
	Nimitysvaliokunta	8
	Tarkastusvaliokunta	9
5	Hallitus	10
6	Toimitusjohtaja ja johtoryhmä.....	14
7	Sisäinen ja ulkoinen valvonta	16
8	Taloudellinen raportointiprosessi.....	16
9	Palkitseminen.....	16
10	Sisäpiirihallinto	17
11	Yhteiskuntavastuu.....	17
12	Hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen päivitys ja nähtävilläpito	17

1 Sovellettavat säännökset

Tämä selvitys on luottolaitostoiminnasta annetun lain 7 luvun 1 – 5 §:ssä ja 7 §:ssä tarkoitettu selvitys Osuuspankin hallinto- ja ohjausjärjestelmästä. Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annetaan toimintakertomuksesta erillisenä.

Osuuspankin hallintoneuvoston tarkastusvaliokunta käsittelee vuosittain tämän hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen.

Tämä selvitys Osuuspankin hallinto ja ohjausjärjestelmästä, tilinpäätös, hallituksen toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus sekä Osuuspankin säännöt ovat saatavilla Osuuspankin internetsivuilla www.op.fi.

Osuuspankin toiminta perustuu voimassa olevien Suomen lakien ja niiden nojalla annettujen normien noudattamiseen. Osuuspankki noudattaa osuuskuntalain ja talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain lisäksi muita finanssialan yrityksiä koskevia säännöksiä, osuuspankin sääntöjä ja osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisön OP Osuuskunnan ohjeita.

Osuuspankki kuuluu talletuspankkien yhteenliittymään, jonka keskusyhteisö on OP Osuuskunta. Osuuspankin ja OP Ryhmän muiden yksiköiden välillä on kiinteä yhteistoimintasuhde.

2 OP Ryhmän rakenne

Osuuspankki kuuluu toiminnallisesti ja omistuksellisesti kiinteästi pankki-, vakuutus- ja muita finanssipalveluja tarjoavaan OP Ryhmään. OP Ryhmä muodostuu 31.12.2018 tilanteessa 156 osuuspankista (mukaan lukien Helsingin Seudun Osuuspankki) ja niiden keskusyhteisöstä OP Osuuskunnasta tytäryhtiöineen. Ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena.

Osuuspankit ovat omistaja-asiakkaidensa (jäsentensä) omistamia ja harjoittavat paikallista vähittäispankkitoimintaa. Ne tarjoavat kotitalous- ja pk-yrityksiä varten maa- ja metsätalousasiakkaille sekä julkiselle sektorille nykyaikaiset ja kilpailukykyiset pankkipalvelut. Osuuspankit toimivat ryhmän yhteisen strategian ja toimintalinjausten mukaan, mutta ovat itsenäisiä omassa päätöksenteossaan. OP Osuuskunta toimii OP Ryhmän keskusyhteisönä ja strategisena omistusyhteisönä.

Keskusyhteisö on velvollinen tukemaan jäsenluottolaitosta määrällä, joka on tarpeen jäsenluottolaitoksen selvitystilan estämiseksi. Keskusyhteisö vastaa niistä veloista, joita ei saada suoritetuksi jäsenluottolaitoksen varoista. Jäsenluottolaitos on velvollinen suorittamaan keskusyhteisölle osuutensa määrästä, jonka keskusyhteisö on suorittanut joko toiselle jäsenluottolaitokselle tukitoimena taikka toisen jäsenluottolaitoksen velkojalle maksuna erääntyneestä velasta, johon velkoja ei ole saanut suoritusta jäsenluottolaitokselta. Jäsenluottolaitoksella, jonka vakavaraisuus vaarantuisi em. toimenpiteiden johdosta, ei ole velvollisuutta osallistua niihin, vaan sen osuus jaetaan muille jäsenluottolaitoksille. Jos jäsenluottolaitos on erotettu tai eroaa ryhmästä, em. velvoitteet koskevat sitä vielä 5 vuotta sen kalenterivuoden päättymisestä, jolloin ero on toteutunut. Keskusyhteisön maksukyvyttömyystilanteessa jäsenluottolaitoksilla on osuuskuntalain mukainen rajaton lisämaksuvelvollisuus keskusyhteisön veloista.

Yritysmuodoltaan osuuspankit ovat osuuskuntia, joissa päätöksenteon perusarvoihin kuuluu jäsen ja ääni -periaate. Osuuspankeissa omistaja-asiakkaiden päätösvaltaa käyttää edustajisto tai osuuskunnan kokous, joka

valitsee pankille hallintoneuvoston. Hallinto-neuvosto puolestaan valitsee pankille hallituksen.

3 Edustajisto

Osuuspankin omistaja-asiakkaat valitsevat edustajansa pankin edustajistoon joka neljäs vuosi pidettävillä vaaleilla. Edustajisto käyttää päätösvaltaa pankin sääntöjen ja osuuskuntalain mukaan sille kuuluvissa asioissa.

Varsinainen edustajiston kokous on pidettävä kerran vuodessa ennen toukokuun loppua. Kokouksessa käsitellään Osuuspankin sääntöjen mukaan varsinaiselle edustajiston kokoukselle kuuluvat asiat sekä mahdolliset muut kokouksutsussa erikseen mainitut asiat.

Ylimääräinen edustajiston kokous kutsutaan tarvittaessa koolle käsittelemään tiettyä edustajistolle kuuluvaa asiaa.

Merkittävimpiä edustajistossa käsiteltäviä asioita ovat muun muassa:

- tilinpäätöksen vahvistaminen
- hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenten sekä toimitusjohtajan vastuuvapaudesta päättäminen
- hallintoneuvoston jäsenten lukumäärästä päättäminen ja hallintoneuvoston jäsenten valinta sekä palkkioista päättäminen
- tilintarkastajan valinta ja palkkioista päättäminen
- sääntöjen muuttaminen

Osuuspankille valittiin edustajisto marraskuussa 2017 pidetyissä edustajiston vaaleissa. Edustajiston toimikausi päättyy vuonna 2021 pidettäviin vaaleihin.

Osuuspankin edustajiston kokoonpano toimikaudelle 2017-2021:

Jäsenalue 01 Puolanka

Daavittila Jukka, kapteeni evp (RVL), Puolanka

Harju Heli, yrittäjä, Puolanka

Heikkinen Anna, talouspäälikkö, Puolanka

Kemppainen Ilkka, maatalouslomittaja, Puolanka

Moilanen Markku, palotarkastusmies, Puolanka

Paavola Jaakko, liikkeenharjoittaja, Puolanka

Tervonen Kari, seurakuntamestari, Puolanka

Veijola Hilikka, eläkeläinen, Puolanka

Väisänen Aarre, opo, eläkeläinen, Puolanka

Väyrynen Marja, kuntohoitaja, Puolanka

Jäsenalue 02 Suomussalmi

Falck Pasi, luokanopettaja, Suomussalmi

Falck Seija, vesi- ja aikuisliikunnanohjaaja, Suomussalmi

Holappa Veijo, kiinteistötyönjohtaja, eläkkeellä, Suomussalmi

Juntunen Aune, hoitoapulainen, eläkeläinen, Suomussalmi

Juntunen Elisa, yrittäjä, kosmetologi-maskeeraaja/hieroja Suomussalmi

Kaikkonen Sinikka, maaseutuyrittäjä, Suomussalmi

Kemppainen Tuovi, sairaanhoitaja, ryhmäanalyttikko, Suomussalmi

Kyllönen Helli, kiinteistövälittäjä, Suomussalmi
Matero Taina, sairaanhoitaja, sosiaaliohjaaja, Suomussalmi
Moilanen Pauli, taksiautoilija, Suomussalmi
Ryyti Tatu, pastori, Suomussalmi
Seppänen Martti, metsuri, eläkeläinen, Suomussalmi
Säkkinen Timo, maakuntaneuvos, Suomussalmi
Väyrynen Antti, julkinen oikeusavustaja, Suomussalmi

4 Hallintoneuvosto

Hallintoneuvoston valinta

Osuuspankin hallintoneuvostoon kuuluu pankin säännöissä määritelty määrä edustajiston/osuuskunnan kokouksen valitsevia jäseniä. Hallintoneuvoston jäsenen yläikäraja on 68 vuotta.

Osuuspankin nimitysvaliokunta valmistelee hallintoneuvoston jäsenten valintaa ja palkkioita koskevat kysymykset.

Hallintoneuvoston jäsenten perehdyttämisen ja osaamisen kehittämisen osalta osuuspankin tukena on OP Ryhmän hallintohenkilöiden osaamisen kehittämisohjelma.

Hallintoneuvoston kokoonpano:

Väisänen Terho, hallintoneuvoston puheenjohtaja, Puolanka, 61 v,
k-kauppiasvalmennus, k-seniorikauppias
Puolangan Osuuspankin hallintoneuvosto 1989-2016, jossa puheenjohtajana
1997-2016
Ylä-Kainuun Osuuspankin hallintoneuvosto 2017-, jossa puheenjohtajana
2017-

Tervonen Arja, hallintoneuvoston varapuheenjohtaja, Suomussalmi, 48 v,
agrologi, maanviljelijä
Suomussalmen Osuuspankin hallintoneuvosto 2010-2016, jossa
varapuheenjohtajana 2011-2016,
Ylä-Kainuun Osuuspankin hallintoneuvosto 2017-, jossa varapuheenjohtajana
2017-

Helttunen Erja, Suomussalmi, 57 v, klininen asiantuntija YAMK,
kansanterveyshoitaja
Suomussalmen Osuuspankin edustajisto 2009-2013 ja hallintoneuvosto
2013-2016,
Ylä-Kainuun Osuuspankin hallintoneuvosto 2017-
Muut keskeiset luottamustoimet: Maakuntavaltuusto, Metsähoitoyhdistys Ylä-
Kainuun valtuusto, Tehy Kainuun ao 750 Pohjoisen alajaoston puheenjohtaja

Holappa Raimo, Puolanka, 57 v, yrittäjän ammattitutkinto, kauppias
Puolangan Osuuspankin edustajisto 2009-2016
Ylä-Kainuun Osuuspankin hallintoneuvosto 2017-
Muut keskeiset luottamustoimet: K-Kauppiasliitto K-Market johtokunta

Huttu-Juntunen Terttu, Suomussalmi, 67 v, yhteiskuntatieteiden maisteri (YM), perhepalvelupäällikkö, eläkkeellä
Suomussalmen Osuuspankin hallintoneuvosto 2009-2016
Ylä-Kainuun Osuuspankin hallintoneuvosto 2017-
Muut keskeiset luottamustoimet: Suomussalmen kunnanvaltuusto, valtuuston 1. varapuheenjohtaja, Kainuun maakuntahallitus

Juntunen Sami, Suomussalmi, 37 v, pelastaja, ylipalomies
Suomussalmen Osuuspankin edustajisto 2014-2016
Ylä-Kainuun Osuuspankin hallintoneuvosto 2017-
Muut keskeiset luottamustoimet: Suomussalmen pelastushenkilöstö ry rahastonhoitaja

Kanniainen Pentti, Suomussalmi, 63 v, metsätalousinsinööri, metsäneuvoja
Suomussalmen Osuuspankin hallintoneuvosto 1996-2016
Ylä-Kainuun Osuuspankin hallintoneuvosto 2017-

Kemppainen Simo, Puolanka, 54 v, luonnontieteiden kandidaatti, yrittäjä
Puolangan Osuuspankin hallintoneuvoston jäsen 2011-2013 ja hallituksen jäsen 2013-2016
Ylä-Kainuun Osuuspankin hallintoneuvoston jäsen 2017-
Muut keskeiset luottamustoimet: Kotilan yhteisen kalaveden osakaskunta, hoitokunnan puheenjohtaja, Oulujärvi Leader hallituksen jäsen, Kainuun ja Koillismaan Kalaleader ohjelman kalatalousjaoston hallituksen jäsen

Kormilainen Risto, Suomussalmi, 63 v, teologian maisteri, kirkkoherra, lääninrovasti, eläkkeellä, kirjailija
Suomussalmen Osuuspankin hallintoneuvosto 1992-2016
Ylä-Kainuun Osuuspankin hallintoneuvosto 2017-
Muut keskeiset luottamustoimet: Kajaanin rovastikunnan yhteistyön johtokunnan puheenjohtaja

Matero Timo, Suomussalmi, 50 v, yo-merkonomi, yrittäjä
Suomussalmen Osuuspankin edustajisto 2009-2016
Ylä-Kainuun Osuuspankin hallintoneuvosto 2017-
Muut keskeiset luottamustoimet: Suomussalmen Yrittäjät ry hallituksen jäsen, varapuheenjohtaja

Mäkeläinen Tauno, Puolanka, 56 v, ylioppilas, maatalouden peruskoulutus, maanviljelijä
Puolangan Osuuspankin hallitus 2000-2016, jossa varapuheenjohtajana 2009-2014 ja puheenjohtajana 2014-2016
Ylä-Kainuun Osuuspankin hallintoneuvosto 2017-2018

Seppänen Jonna, Suomussalmi, 35 v, amk restonomi, maaseutuyrittäjä (matkailu)
Suomussalmen Osuuspankin edustajisto 2013-2016
Ylä-Kainuun Osuuspankin hallintoneuvosto 2017-
Muut keskeiset luottamustoimet: Suomussalmen kunnanvaltuusto ja kunnanhallitus, Kainuun jätehuollon kuntayhtymä/Ekokymppi hallitus

Seppänen Tuomo, Puolanka, 55 v, yo-merkonomi, päätoimittaja
Puolangan Osuuspankin hallitus 2012-2014 ja hallintoneuvosto 2015-2016, Ylä-Kainuun Osuuspankin hallintoneuvosto 2017-
Muut keskeiset luottamustoimet: Puolangan Yrittäjät ry hallituksen puheenjohtaja, Puolangan Pessimistit ry hallituksen puheenjohtaja

Sirviö Heikki, Suomussalmi, 41 v, markkinointimerkonomi, myyntipäällikkö
Suomussalmen Osuuspankin edustajisto 2013-2016
Ylä-Kainuun Osuuspankin hallintoneuvosto 2017-
Muut keskeiset luottamustoimet: Kuurtolan metsästysseuran tilin- ja toiminnantarkastaja

Valppu Arja, Puolanka, 59 v, valokuvauslaborantti, myyjä
Puolangan Osuuspankin hallintoneuvosto 2011-2016,
Ylä-Kainuun Osuuspankin hallintoneuvosto 2017-

Väisänen Sakari, Suomussalmi, 55 v, auton asentaja, autoilija
Suomussalmen Osuuspankin hallintoneuvosto 2003-2016
Ylä-Kainuun Osuuspankin hallintoneuvosto 2017-

Hallintoneuvoston tehtävät

Hallintoneuvoston tehtävänä on osuuskuntalain ja pankin sääntöjen mukaan valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa osuuskunnan hallintoa.

Osuuspankin sääntöjen mukaan hallintoneuvostolle kuuluvat erityiset tehtävät ovat seuraavat:

- päättää hallituksen jäsenten lukumäärästä ja valitsee tarvittavan määrän jäseniä hallitukseen sekä määrää heidän palkkionsa
- valitsee ja vapauttaa osuuspankin toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen kuultuaan hallitusta ja hankittuaan valinnasta keskusyhteisön lausunnon
- vahvistaa osuuspankin toimintaa koskevan ohjesäännön
- merkitsee tiedoksi keskusyhteisön ohjeistuksen mukaisesti hallintoneuvostossa käsiteltävät ohjeet
- valitsee keskuudesta riippumattoman tarkastusvaliokunnan jäsenet
- antaa varsinaiselle edustajiston/osuuskunnan kokoukselle lausunnon tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta
- määrää vaalivuonna edustajiston jäsenten lukumäärän sekä nimeää edustajat vaalilautakuntaan.

Hallintoneuvoston riippumattomuus

Hallintoneuvoston valvontaroolin luotettavuuden takaamiseksi laissa määritellyjä esteellisyys- ja riippumattomuusvaatimuksia on täydennetty osuuspankin säännöissä.

Aikaisemmin hallituksen jäsenenä ja toimitusjohtajana toimineiden henkilöiden valintaa hallintoneuvostoon on rajoitettu viiden vuoden ajan tehtävän päättymisestä lukien. Osuuspankin sääntöjen mukaan Osuuspankin hallintoon kuuluva ei voi samanaikaisesti toimia OP Ryhmän kanssa kilpailevan liikeyrityksen hallinnossa.

Koska OP Ryhmän eri yhteisöt toimivat kiinteässä yhteistyösuhteessa, muualla OP Ryhmässä työskentelevän henkilön sopivuutta hallintoneuvoston jäseneksi tulee arvioida ottaen huomioon kyseisen henkilön asema ja työtehtävät.

Hallintoneuvoston monimuotoisuus

Tehokas työskentely edellyttää, että hallintoneuvostossa on riittävästi monipuolista asiantuntemusta, osaamista ja kokemusta. Hallintoneuvoston jäsenten valintaa valmisteltaessa kiinnitetään huomiota henkilön hallintoneuvoston kokoonpanolle tuottamaan lisäarvoon mm. riittävän monimuotoisuuden ylläpitämisessä ja kehittämisessä.

Monimuotoisuutta ylläpidetään ja kehitetään varmistamalla valittavien henkilöiden monipuolinen osaaminen ja kokemus, alueellinen edustavuus ja sukupuolten ja eri ikäryhmien riittävä edustus hallintoneuvostossa.

Tavoitteena on, että osuuspankin hallintoneuvostossa molemmat sukupuolet ovat edustettuina suhteessa 60/40 %. Tavoitteeseen pyritään pitkäjänteisesti varmistamalla, että ehdolla olevista, osaamiseltaan ja kokemukseltaan tasavahvoista henkilöistä ehdolle hallintoneuvoston jäseneksi asetetaan se, joka edustaa hallintoneuvostossa vähemmistönä olevaa sukupuolta.

Nimitysvaliokunta

Nimitysvaliokunnan tehtävänä on valmistella hallintoneuvostolle ja edustajistolle henkilövalintoja koskevat esitykset. Nimitysvaliokunta on keskeisessä roolissa sen varmistamiseksi, että osuuspankin hallintoon valitaan luotettavia, sopivia ja ammattitaitoisia henkilöitä ja että hallintohenkilöiden valinnassa huomioidaan eturistiriitojen välttäminen. Hallintoneuvosto vahvistaa nimitysvaliokunnan toimintaa koskevan työjärjestyksen.

Valiokuntaan kuuluvat pankin hallintoneuvoston ja hallituksen puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat. Edustajisto valitsee valiokuntaan keskuudestaan kaksi jäsentä edustajiston toimikaudeksi. Hallintoneuvoston puheenjohtaja toimii valiokunnan puheenjohtajana. Toimitusjohtajalla on oikeus olla läsnä toimikunnan kokouksissa ja käyttää siellä puhevaltaa.

Valiokunta tekee edustajistolle sekä hallintoneuvostolle esitykset niiden päätösvaltaan kuuluvista henkilövalinnoista. Valiokunnan on varmistettava, että esitettävien henkilöiden luotettavuus, sopivuus, ammattitaito ja riittävä ajankäyttö tehtävään arvioitu sekä se, että esitettävät henkilöt on arvioitu riippumattomiksi tehtävän edellyttämällä tavalla.

Lisäksi valiokunta valmistelee esitykset eri hallintoelinten jäsenten vuosi-, kuukausi- ja kokouspalkkioista sekä kulukorvausten perusteista.

Valiokunta tekee edustajistolle esityksen:

- hallintoneuvoston jäsenten lukumäärästä
- hallintoneuvostoon valittavista henkilöistä
- hallintoneuvoston puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenten palkkiosta
- edustajiston jäsenten palkkiosta
- edustajiston kokouksen puheenjohtajasta.

Valiokunta tekee hallintoneuvostolle esityksen

- hallintoneuvoston puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajasta
- hallituksen jäsenten lukumäärästä
- hallitukseen valittavista jäsenistä
- tarkastusvaliokuntaan valittavista jäsenistä
- hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenen palkkiosta
- vaalivuonna edustajiston jäsenten lukumäärästä ja vaalilautakuntaan nimettävistä jäsenistä sekä heidän palkkioistaan

Valiokunta voi myös tehdä esityksiä muista kokouksissa esille tulevista asioista, joita hallintoneuvosto tai hallitus on esittänyt valmisteltavaksi.

Nimitysvaliokunnan kokoonpano:

Väisänen Terho, hallintoneuvoston pj, valiokunnan pj
Tervonen Arja, hallintoneuvoston varapj
Raappana Kari, hallituksen pj
Peltola Harri, hallituksen varapj, 17.10.2018 asti
Mäkeläinen Tauno, hallituksen varapj 17.10.2018 alkaen
Säkkinen Timo A, edustajiston jäsen
Väisänen Aarre, edustajiston jäsen

Nimitysvaliokunta on kokoontunut kolme kertaa vuonna 2018.

Tarkastusvaliokunta

Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on avustaa hallintoneuvostoa valvomaan hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa pankin hallintoa. Lisäksi valiokunta auttaa hallintoneuvostoa varmistumaan, että pankkia ja sen konsernia hoidetaan asiantuntevasti ja tavalla, joka edistää pankin kilpailukykyä ja menestystä.

Hallintoneuvosto valitsee keskuudestaan vuosittain valiokuntaan vähintään kaksi ja enintään neljä jäsentä ja nimeää valiokunnalle puheenjohtajan. Valiokunnan jäsenillä tulee olla pankin koko huomioiden riittävä asiantuntemus laskentatoimesta, kirjanpidosta, taloudellisesta raportoinnista, tilinpäätöskäytännöistä ja sisäisestä tarkastuksesta sekä riittävä sisäisen valvonnan periaatteiden tuntemus ja pankin toimialan ja ansaintalogiikan ymmärrys. Kaikkien valiokunnan jäsenten tulee olla pankista riippumattomia.

Hallintoneuvoston vahvistaman työjärjestyksen mukaan tarkastusvaliokunnan tehtävänä on muun muassa:

- perehtyä pankin tarkastuksiin liittyviin raportteihin ja valvoa, että pankin johto reagoi asianmukaisesti annettuihin suosituksiin
- arvioida osaltaan pankin sisäisen valvonnan riittävyttä ja toimivuutta seuraamalla ja valvomalla sisäisen valvonnan periaatteiden noudattamista
- arvioida pankin riskiasemaa ja riskienhallinnan tehokkuutta
- valvoa osaltaan hyvän liiketavan periaatteiden noudattamista
- käsitellä ja arvioida pankin tilintarkastukseen liittyvät asiat ja valmistella tilintarkastajan valintaesitys sekä esitys tilintarkastajan palkkiosta.

Hallintoneuvoston tarkastusvaliokunta arvioi vuosittain tilintarkastajan toiminnan ja oheispalveluiden laatua sekä tilintarkastajien riippumattomuuden ja selvityksen oheispalveluista. Valiokunnan on myös määriteltävä tilintarkastajalta hankittavat oheispalvelut sekä niissä noudatettavat menettelytavat.

Tarkastusvaliokunnan kokoonpano:

Seppänen Tuomo, tarkastusvaliokunnan pj
Tervonen Arja

Tarkastusvaliokunta on kokoontunut kolme kertaa vuonna 2018.

5 Hallitus

Hallituksen valinta

Osuuspankin hallitukseen kuuluu pankin säännöissä määritelty määrä jäseniä. Hallituksen jäsenen yläikäraja on 68 vuotta. Osuuspankin nimitysvaliokunta valmistelee hallituksen jäsenten valintaa ja palkkioita koskevat asiat.

Luottolaitoksen hallituksen jäsenen on oltava luotettava ja hyvämaineinen henkilö. Hallituksella on oltava tarpeellinen osaaminen ja kokemus pankin liiketoiminnasta, siihen liittyvistä keskeisistä riskeistä ja johtamisesta.

Uudet hallituksen jäsenet perehdytetään tehtäväänsä. Perehdyttämisestä vastaavat hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja. Hallintohenkilöiden perehdyttämisen ja osaamisen kehittämisen tukena on OP Ryhmän hallintohenkilöiden osaamisen kehittämisohjelma.

Hallituksen kokoonpano

Raappana Kari, hallituksen puheenjohtaja, s. 1963, yrittäjä, toimitusjohtaja, peruskoulu

Hallituksen jäsen ja puheenjohtaja: 2017-

Keskeinen työkokemus:

Yrittäjä 1992-

Suomussalmen Jätekuljetuskonserni 1992-2014

Veka-Kiinteistöt Oy 2003-

Jakanneri Cables Oy 2016-

Keskeiset luottamustehtävät:

Suomussalmen Osuuspankin hallintoneuvosto 2005-2016, joista

varapuheenjohtajana 2007-2010 ja puheenjohtajana 2011-2016

Kainuun OP-Liitto hallitus 2017-2018

Pohjoinen OP-Liitto hallitus 2018-

Hallituksen jäsen: Jakanneri Cables Oy 2016-, Eero Kovalainen Oy 2016- ja

Veka-Kiinteistöt Oy 2003-, Kiinteistö Oy Ämmänposti 2003-, Kiinteistö Oy

Suomussalmen Isojytky 2011-

Suomussalmen kunnanvaltuuston jäsen 1997-2008 ja kunnanhallituksen jäsen 1995-2000

Mäkeläinen Tauno, hallituksen varapuheenjohtaja, s. 1962, yo, maatalouden peruskoulutus, maanviljelijä

Hallituksen jäsen ja varapuheenjohtaja 2018- (17.10.2018 alkaen)

Keskeinen työkokemus:

Maatalousyrittäjä 1999-

Keskeiset luottamustehtävät:

Puolangan Osuuspankin hallitus 2000-2016, jossa varapuheenjohtajana

2009-2014 ja puheenjohtajana 2014-2016

Ylä-Kainuun Osuuspankin hallintoneuvosto 2017-2018

Kainuun Osuusmeijerin edustajiston jäsen 1998-2010

Osuuskunta Itä-Maidon edustajiston jäsen 201-2017

Peltola Harri, hallituksen varapuheenjohtaja, s. 1968, maanviljelijä, yo, agrologi (AMK), pormestari

Hallituksen jäsen ja varapuheenjohtaja: 2017-2018 (17.10.2018 asti)

Keskeinen työkokemus:

maanviljelijä 1990-

ympäristötarkastaja 2001-

maitoautonkuljettaja 1989-2001

Keskeiset luottamustehtävät:

Puolangan Osuuspankin hallintoneuvosto 1996-2014 ja hallitus 2014-2016

Puolangan kunnanhallituksen puheenjohtaja

Puolangan kunnan pormestari 2018-

Kainuun Maa- ja Metsäsäätiön puheenjohtaja

Kainuun maakuntahallituksen ja MYR:n jäsen

MTK-Puolangan johtokunnan jäsen

MTK ry valtuuskunnan vpj -2015, MTK Pohjois-Suomi pj -2015

KaiCell Fibers Oy hallituksen varajäsen

Raatikainen Arja, s. 1961, apteekkari, proviisori

Hallituksen jäsen: 2017-

Keskeinen työkokemus:

Apteekkari 2013-

Proviisorina 17 vuotta ja farmaseuttina 13 vuotta

Keskeiset luottamustehtävät:

Puolangan Osuuspankin hallitus 2014-2016

Pohjolan apteekkariyhdistyksen hallituksen jäsen 2015-2017

Puolangan Yrittäjät ry hallituksen jäsen 2015-2017

Iisalmen Yrittäjien ry hallituksen jäsen 2018-

Seppänen Saara, s. 1966, asiakasvastaava työterveyshoitaja, sairaanhoitaja, terveydenhoitaja

Hallituksen jäsen: 2012-

Keskeinen työkokemus:

Kainuun Työterveys -liikelaitos työterveyshoitaja 2007-

Perhehoitaja 1999-

Suomussalmi opisto, tuntiopettaja 1995-2002

Kiannon Kuohut sairaanhoitaja 1988-1993

Keskeiset luottamustoimet:

Suomussalmen Osuuspankin edustajisto 2009-2012

Suomussalmen Osuuspankin hallitus jatkuen edelleen Ylä-Kainuun

Osuuspankin hallitus 2012-

Tolonen Mikko, s. 1960, maanviljelijä, yo, kauppateknikko

Hallituksen jäsen 2008-

Keskeinen työkokemus:

maanviljelijä 1983-

Keskeiset luottamustoimet:

Ruhtinansalmen Osuuspankin hallintoneuvosto 1987-1998, joista puheenjohtajana 1992-1998

Ruhtinansalmen Osuuspankin hallitus, hallituksen puheenjohtaja 1998-2007

Suomussalmen Osuuspankin hallitus jatkuen edelleen Ylä-Kainuun

Osuuspankin hallitus 2008-

Suomussalmen Osuuspankin hallituksen varapuheenjohtaja 2012-2016

Kainuun Osuuspankkiliiton hallituksen jäsen 1998-2007

OSK Metsäliiton edustajiston jäsen 1992-1999 ja hallintoneuvoston jäsen 2000-

Suomussalmen MHY:n hallituksen varajäsen 1998-2000 ja hallituksen jäsen 2001-2013

Lisäksi hallitukseen kuuluu Osuuspankin sääntöjen mukaan pankin toimitusjohtaja. Toimitusjohtajaa koskevat tiedot ovat kohdassa 6.

Hallituksen tehtävät

Osuuskuntalain mukaisen yleistöimivallan, osuuspankin sääntöjen ja luottolaitostoiminnasta annetun lain perusteella osuuspankin hallinnon ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii ja osuuspankin toimintaa johtaa hallitus. Hallitus vastaa pankin strategisesta johtamisesta sekä ohjaa ja valvoo pankin toimivaa johtoa. Hallituksen toimivaltaan kuuluvat asiat, jotka eivät lain ja sääntöjen mukaan kuulu toimitusjohtajalle, hallintoneuvostolle tai edustajistolle taikka osuuskunnan kokoukselle.

Hallituksen on johdettava osuuspankin toimintaa lainsäädännön, osuuspankin sääntöjen, osuuspankin ohjesäännön ja keskusyhteisön vahvistamien ohjeiden mukaisesti.

Hallituksen on huolehdittava:

- pankin liiketoiminnan jatkuvan menestymisen turvaamiseksi suunnitelmallisuudesta, tehokkuudesta ja kannattavuudesta, toimintaympäristön muutoksiin sopeutumisesta ja riskien hallinnasta
- pankin sisäisen valvonnan ja valvontajärjestelmien riittävydestä ja luotettavuudesta
- luottolaitostoimintaa koskevan sääntelyn, OP Ryhmän yhteisten toimintaperiaatteiden sekä keskusyhteisön antamien ohjeiden noudattamisesta
- hallituksen jäsenten riittävästä perehdyttämisestä tehtävänsä ja osaamisen jatkuvasta ylläpitämisestä.

Tehtävänsä toteuttamiseksi hallitus muun muassa:

- vahvistaa pankin arvot, OP Ryhmän strategiasta johdetun strategian ja toimintasuunnitelmat sekä pankin lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteet ja seuraa säännöllisesti niiden toteutumista
- vahvistaa palkitsemisperiaatteet OP Ryhmän yhteisten periaatteiden mukaisesti
- merkitsee tiedoksi talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain mukaiset pankkia sitovat ohjeet ja muut keskusyhteisön antamat ohjeet sekä saattaa tarvittavat ohjeet myös pankin hallintoneuvostolle tiedoksi
- vahvistaa pankin pääomasuunnitelman, joka sisältää vakavaraisuus- ja puskuritavoitteet sekä varautumissuunnitelman
- merkitsee tiedoksi keskusyhteisön vahvistaman pankin riskiluokan ja toteuttaa siitä aiheutuvat toimenpiteet
- vahvistaa pankin riskienhallinnan ohjeistuksen ja riskilimiitit sekä tilinpäätösperiaatteet keskusyhteisön ohjeiden mukaisesti
- päättää sisäisen tarkastuksen ja compliance –toiminnan organisoimisesta ja toteuttamistavasta sekä päättää tarkastuskertomusten ja huomautusten edellyttämistä toimenpiteistä
- tunnistaa mahdolliset eturistiriitatilanteet ja päättää niiden hallittavuuteen liittyvistä menettelytavoista keskusyhteisön vahvistamien ohjeiden mukaisesti

- huolehtii siitä, että pankille on tehty jatkuvuussuunnittelu OP Ryhmän käytäntöjen mukaisesti, jatkuvuussuunnitelma on ajantasainen ja että sitä testataan vuosittain
- vahvistaa pankin johtamisjärjestelmän ja organisaation sekä päättää tarvittavien toimikuntien perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä vahvistaa näiden toimenkuvat ja kokoonpanot ja nimeää pankin johtoryhmän jäsenet
- päättää pankin jäsenhakemusten hyväksymisestä tai hyväksymismenettelystä ja hyväksymisen edellytyksistä sekä jäsenen erottamisesta
- päättää toimitusjohtajan palkkaeduista ja toimisopimuksen muista ehdoista
- päättää pankin toimipaikkojen perustamisesta ja lakkauttamisesta

Hallituksen kokouksia koskevat menettelytavat

Hallituksen puheenjohtaja vastaa siitä, että hallitus kokoontuu tarvittaessa. Kokous on kutsuttava koolle, jos hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja sitä vaatii. Hallitus on päätösvaltainen, kun paikalla on yli puolet jäsenistä.

Hallitus nimittää itselleen sihteerin, jonka ei tarvitse olla hallituksen jäsen. Sihteeri osallistuu hallituksen kokouksiin ja laatii pöytäkirjan.

Kokouksissa käsiteltäviin asioihin liittyvä materiaali lähetetään hallituksen jäsenille hyvissä ajoin ennen kokousta, jotta hallituksen jäsenille jää riittävästi aikaa perehtyä kokouksessa käsiteltäviin asioihin.

Hallituksen kokous voidaan asian kiireellisyyden tai muun syyn vuoksi pitää sähköisesti tai puhelimitse edellyttäen, että hallituksen jäsenille varataan mahdollisuus päätöksenteon aikana keskinäiseen yhteydenpitoon.

Hallitus voi päättää, että muukin henkilö kuin hallituksen jäsen saa olla läsnä kokouksissa. Kun hallitus käsittelee osuuspankin kannalta tärkeitä tai laajakantoisia asioita, hallintoneuvoston puheenjohtaja voi valvontatehtävänsä toteuttamiseksi olla läsnä kokouksessa tällaisen asian käsittelyn ajan osallistumatta kuitenkaan päätöksentekoon.

Hallituksessa käsiteltävät asiat esittelee toimitusjohtaja tai joku muu hänen osoittamansa henkilö. Toimitusjohtaja vastaa siitä, että hallituksen jäsenet saavat riittävät tiedot pankin toiminnan, taloudellisen tilanteen ja muiden käsiteltävien asioiden arvioimiseksi.

Hallituksen kokouksesta laaditaan pöytäkirja, jonka allekirjoittaa hallituksen puheenjohtaja, sihteeri ja vähintään yksi hallituksen siihen valitsema jäsen.

Hallituksen työskentelyn ja kokoonpanon arviointi

Hallitus arvioi hallitustyön kehittämiseksi vuosittain toimintaansa ja työskentelytapojaan sisäisenä itsearviointina.

Hallituksen tehokkaan ja ammattitaitoisen työskentelyn turvaamiseksi hallituksen kokoonpanoa on suunniteltava pitkäjänteisesti. Suunnittelu toteutetaan vähintään vuosittain tapahtuvana hallituksen kokoonpanon arviointina. Arvioinnissa on erityisesti huomioitava, että hallituksessa on

kollektiivisesti edustettava osuuspankin toiminnan näkökulmasta riittävä ammattitaito ja monipuolinen osaaminen ja että erityyppiset intressiristiriitatilanteet vältetään.

Hallituksen riippumattomuus

Hallituksen jäsen ei ole riippumaton, jos hallituksen jäsenen itsenäiseen päätöksentekoon voi kokonaisuutena arvioiden vaikuttaa esimerkiksi merkittävä asiakkuus, yhteistyösuhde, taikka voimassa oleva tai aikaisempi työ- tai toimisuhte. Vähintään puolet hallituksen jäsenistä tulee olla riippumattomia. Hallituksen enemmistön riippumattomuutta laskettaessa toimitusjohtajaa ei oteta huomioon.

Osuuspankin sääntöjen mukaan Osuuspankin hallintoon kuuluva ei voi samanaikaisesti toimia OP Ryhmän kanssa kilpailevan liikeyrityksen hallinnossa. Hallitukseen ei voi myöskään valita muuta Osuuspankin tai sen konsernin palveluksessa olevaa henkilöä kuin toimitusjohtajaa.

Koska OP Ryhmän eri yhteisöt toimivat kiinteässä yhteistyösuhteessa, muualla OP Ryhmässä työskentelevän henkilön sopivuutta hallituksen jäseneksi tulee arvioida ottaen huomioon kyseisen henkilön asema ja työtehtävät.

Hallituksen jäsenistä riippumattomia ovat:

Raappana Kari, Mäkeläinen Tauno, Raatikainen Arja, Seppänen Saara ja Tolonen Mikko.

Hallituksen monimuotoisuus

Tehokas työskentely edellyttää, että hallituksessa on riittävästi monipuolista asiantuntemusta, osaamista ja kokemusta. Hallituksen jäsenten valintaa valmisteltaessa kiinnitetään huomiota henkilön hallituksen kokoonpanolle tuottamaan lisäarvoon mm. riittävän monimuotoisuuden ylläpitämisessä ja kehittämisessä.

Monimuotoisuutta ylläpidetään ja kehitetään varmistamalla valittavien henkilöiden monipuolinen osaaminen ja kokemus, alueellinen edustavuus ja sukupuolten ja eri ikäryhmien riittävä edustus hallituksessa.

Tavoitteena on, että osuuspankin hallituksessa molemmat sukupuolet ovat edustettuina suhteessa 60/40 %. Tavoitteeseen pyritään pitkäjänteisesti varmistamalla, että ehdolla olevista, osaamiseltaan ja kokemukseltaan tasavahvoista henkilöistä ehdolle hallituksen jäseneksi asetetaan se, joka edustaa hallituksessa vähemmistönä olevaa sukupuolta.

Hallituksen toiminta

Hallitus kokoontui vuoden aikana 12 kertaa. Jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 94,45 %.

Raappana Kari	12 kertaa	
Peltola Harri	9 kertaa	(1.1. - 17.10.2018)
Mäkeläinen Tauno	2 kertaa	(17.10. – 31.12.2018)
Raatikainen Arja	11 kertaa	
Seppänen Saara	11 kertaa	
Sipola Eija	12 kertaa	
Tolonen Mikko	11 kertaa	

6 Toimitusjohtaja ja johtoryhmä

Toimitusjohtaja

Osuuspankin toimitusjohtajan on edistettävä osuuspankin etua huolellisesti ja hoidettava pankin päivittäistä hallintoa lainsäädännön, viranomaismääräysten, keskusyhteisön ohjeiden sekä hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

Toimitusjohtaja vastaa siitä, että pankin toiminta on hallituksen vahvistaman strategian, toimintasuunnitelman ja ohjeiden mukaisesti tehokasta ja kannattavaa, toimintaympäristön muutoksiin sopeutuvaa ja riskeiltään hallittua.

Osuuspankin toimitusjohtaja:

Sipola Eija, s. 1970, ekonomi, MBA, LKV, pankin palvelukseen ja toimitusjohtajaksi 1.1.2017

Keskeinen työkokemus:

Hailuodon Osuuspankki, palvelupäällikkö 2002-2010

Hailuodon Osuuspankki, toimitusjohtaja 2010-2016

Toimitusjohtajan sijainen:

Wallenberg Antti, s. 1987, KTM, DI, pankin palvelukseen ja pankinjohtajaksi 9.1.2017

Keskeinen työkokemus:

Konecranes Oyj, kehitysinsinööri 2011-2013

OP Yrityspankki Oyj, analyytikko 2015-2017

Ohjausryhmä

Ohjausryhmän tehtävänä on toimia Osuuspankin toimitusjohtajan tukena Osuuspankkiin ja sen konserniin liittyvien strategisten kysymysten valmistelussa, pankin toiminnan koordinoinnissa, merkittävien tai luonteeltaan periaatteellisten operatiivisten asioiden valmistelussa ja toimeenpanossa sekä sisäisen valvonnan ja riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan toimivuuden samoin kuin sisäisen yhteistoiminnan ja tiedon varmistamisessa. Hallitus vahvistaa johtoryhmän kokoonpanon.

Sipola Eija, toimitusjohtaja, s. 1970, ekonomi, MBA

Ohjausryhmässä 1/2017-, vastuualueenaan kokonaisvastuu pankin toiminnasta

Keskeinen työkokemus:

Hailuodon Osuuspankki, palvelupäällikkö 2002-2010

Hailuodon Osuuspankki, toimitusjohtaja 2010-2016

Wallenberg Antti, pankinjohtaja, s. 1987, KTM, DI

Ohjausryhmässä 1/2017-, vastuualueenaan pankin yritysasiakkaat ja Puolangan konttorin toiminta

Keskeinen työkokemus:

Konecranes Oyj, kehitysinsinööri 2011-2013

OP Yrityspankki Oyj, analyytikko 2015-2017

Mäkeläinen Riitta, asiakkuusjohtaja, s. 1979, tradenomi

Ohjausryhmässä 6/2017-, vastuualueenaan myynninjohto, pankin henkilöasiakkaat ja Suomussalmen konttorin toiminta

Perhevapaalla 1-5/2017 ja 12/2017-12/2018

Keskeinen työkokemus:
Suomussalmen Osuuspankki, myyntipäällikkö 2013-2016

Väisänen Outi, asiakkuuspäällikkö, s. 1972, yo-merkonomi
Ohjausryhmässä 11/2017-12/2018, vastuualueenaan myynninjohto, pankin henkilöasiakkaat ja Suomussalmen konttorin toiminta
Keskeinen työkokemus:
Kaupan alan töitä 1991-2011, esimiestehtävissä 2004-2011
Suomussalmen Osuuspankki, asiakasneuvoja 2011-2015
Puolangan Osuuspankki, rahoitusneuvoja 2015-2016
Ylä-Kainuun Osuuspankki, rahoitusneuvoja 2017-

7 Sisäinen ja ulkoinen valvonta

Sisäisen valvonnan periaatteet OP Ryhmässä vahvistaa keskusyhteisön hallintoneuvosto.

Tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab on vuodesta 2015 toiminut osuuspankin tilintarkastajana ja KHT Antti Kääriäinen päävastuullisena tilintarkastajana vuodesta 2015 alkaen.

Sisäisen ja ulkoisen valvonnan periaatteet OP Ryhmän tasolla ovat kuvattuna tarkemmin OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annetussa selvityksessä.

8 Taloudellinen raportointiprosessi

Osuuspankin hallitus vastaa siitä, että kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Osuuspankin hallintoneuvoston tehtävänä on valvoa osuuspankin hallituksen toimintaa. Hallintoneuvoston tarkastusvaliokunta avustaa hallintoneuvostoa valvomaan hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa pankin hallintoa.

Osuuspankki noudattaa soveltuvin osin OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annetussa selvityksessä kuvattuja taloudellisen raportointiprosessin periaatteita.

9 Palkitseminen

Osuuspankin hallintoelinten ja edustajiston jäsenille on maksettu palkkiota seuraavasti:

Hallituksen puheenjohtajan kuukausipalkkio 970,00 euroa.
Hallituksen jäsenille (mukaan lukien puheenjohtajalle) on maksettu kokouspalkkiota 320,00 euroa kokoukselta.

Hallintoneuvoston puheenjohtajan kuukausipalkkio 540,00 euroa.
Hallintoneuvoston jäsenille (mukaan lukien puheenjohtajalle) on maksettu kokouspalkkiota 240,00 euroa kokoukselta.

Nimitysvaliokunnan jäsenille maksetaan kokouspalkkio ja matkakustannusten korvaus samojen perusteiden mukaan, mitä edustajiston kokous on päättänyt maksaa vastaavia korvauksia hallintoneuvoston jäsenille.

Osuuspankki noudattaa soveltuvin osin OP Ryhmän palkitsemisperiaatteita, joita on tarkemmin kuvattu OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevassa selvityksessä.

10 Sisäpiirihallinto

Osuuspankki noudattaa OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevasta selvityksestä ilmeneviä sisäpiirihallinnon periaatteita.

11 Yhteiskuntavastuu

Osuuspankki noudattaa soveltuvin osin OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevassa selvityksessä kuvattuja yhteiskuntavastuun periaatteita.

12 Hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen päivitys ja nähtävilläpito

Osuuspankin hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskeva selvitys annetaan lähtökohtaisesti vuosittain ja se on nähtävillä op.fi -sivuilla.